

Cele kształcenia, projektowanie procesu kształcenia.

Cele to zamierzone przez nauczyciela osiągnięcia ucznia.

Wyróżnia się cele motywacyjne, poznawcze i praktyczne.

Taksonomia tych celów wyróżnia hierarchiczną klasyfikację celów dla określonej dziedziny.

Motywacyjne – jak spowodować żeby uczeń chciał się nauczyć,

Poznawcze – nowe wiadomości,

Praktyczne – wiązanie teorii z praktyką.

Uczniowie powinni znać cel kształcenia, wiedzieć do czego zmierzają.

Po tym co umieją uczniowie jest oceniany nauczyciel.

Cele – kierunki jakimi podąża nauczyciel, pedagog. Cele operacyjne są formułowane jako zamierzone osiągnięcia.

Operacjonalizacja – zamiana celów ogólnych na operacyjne. To precyzowanie, uszczegóławianie, konkretyzacja, upodmiotowienie ucznia (czyli formułowanie, że to uczeń wymienia, podaje, etc.) - ze strony ucznia potrzebna inwencja, osobisty wkład, odpowiedzialność.

Po operacjonalizacji cele powinny być wymierne, stanowić opis wyników jakie mają być uzyskane (wymagania podstawy programowej).

Hierarchia:

Cele nadrzędne (ogólne), poznawcze, motywacyjne, praktyczne – do działu, np. anatomia i fizjologia człowieka.

Cele kierunkowe, przedmiotowe:

I poziom wiadomości

II poziom umiejętności

III poziom postawy.

Cele operacyjne – szczegółowe.

Krajowe ramy klasyfikacji – czyli dawne standardy kształcenia na uczelni.

Metoda opisu celów kształcenia studentów, w języku kształcenia:

- przedstawienie wymagań jakim powinien sprostać student po ukończeniu nauki;
- pozwala na porównywalność dyplomów na terenie Europy.

Efekty kształcenia na uczelniach powinny zawierać:

- czas trwania studiów,
- liczbę punktów ECTS,
- praktykę,
- umiejętność porozumiewania się w języku obcym,
- metody potwierdzenia efektów kształcenia w tym formy prac dyplomowych i inne.

Nowe standardy: nauczyciel tylko z licencjatem (i blokiem) nie może uczyć w gimnazjum i liceum.

Czynnościowy opis efektów kształcenia:

- przyrost wiedzy – porządkuje wiedzę szczegółową w obszarach studiowanej dyscypliny;
- rozwój umiejętności – wyszukuje, analizuje i ocenia informacje z różnych źródeł;
- ugruntowanie i kształtowanie postaw przy przechodzeniu na wyższy poziom kwalifikacji – np. kieruje pracą zespołu mając świadomość odpowiedzialności etc...

Taksonomia celów w szkole dla potrzeb poznania dydaktycznego (Niemirko)

Poziom I

Kategorie: A – Zapamiętywanie. Uczeń potrafi: Wymienić elementy budowy kości długiej

B – Rozumienie. Uczeń potrafi: Przedstawić funkcje połączeń stawowych

Poziom II

Kategorie: C – zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych. Uczeń potrafi unieruchomić staw łokciowy za pomocą chusty trójkątnej

D – zastosowanie wiadomości w sytuacjach nietypowych. Uczeń potrafi unieruchomić staw przy braku apteczki za pomocą dostępnych materiałów.

Poziom III

Postawy. Uczeń potrafi udzielić I pomocy przedlekarskiej, wezwać pomoc.

Cele operacyjne mają pomóc zdecydować co uwzględnić w lekcji, gdzie czas jest ograniczony.

5 zasad operacjonalizacji:

Poszanowanie osobowości wychowanka – żeby pytania były takie na jakie da się odpowiedzieć,

Umiar w uszczegóławianiu

Zachowanie celu ogólnego w pamięci

Otwartość zbioru celów operacyjnych

Pełna realizacja celów operacyjnych

Cele wychowawcze – charakteryzują postawy, np.

- świadome stosowanie zasady zdrowego stylu życia i profilaktyki zdrowotnej;
- przewidywanie skutków używek;
- organizacja pracy w grupie.